

Dosarul nr. 3ra-135/2022
2-20095220-01-3ra-19012022

prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul central (jud: T. Andronic)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, V. Negru, Gr. Dașchevici)

Î N C H E I E R E

20 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Mircomlux“, reprezentată de avocatul Andrei Grigoriță,

în cauza de contencios administrativ, inițiată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Mircomlux“ împotriva Primarului orașului Călărași, persoană terță Ministerul Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova, privind anularea refuzului Primarului orașului Călărași nr. 958 din 7 mai 2020 și obligarea eliberării Certificatului de urbanism pentru proiectare a unei unități comerciale, acces și parcare pe terenul statului Republica Moldova, cu nr. cadastral XXXXXXXX, din zona drumului R1 Chișinău – Ungheni, km 48 + 875, partea dreaptă, cu caracter provizoriu,

împotriva deciziei din 7 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost casată hotărârea din 20 aprilie 2021 a Judecătoriei Strășeni, sediul central și a fost emisă o nouă decizie de respingere a acțiunii depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Mircomlux“

c o n s t a t ă :

La 3 august 2020 S.R.L. „Mircomlux“ a depus o cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Primarului orașului Călărași, persoană terță Ministerul Economiei și Infrastructurii al RM solicitând anularea refuzului și obligarea eliberării Certificatului de urbanism pentru proiectare a unei unități comerciale, acces și parcare pe terenul statului Republica Moldova, cu nr. cadastral XXXXXXXX, din zona drumului R1 Chișinău – Ungheni, km 48 + 875, partea dreaptă, cu caracter provizoriu.

În motivarea acțiunii societatea - reclamanta a invocat că, la 10 aprilie 2020, S.R.L. „Mircomlux” a depus o cerere în adresa Primarului orașului Călărași, prin care a solicitat eliberarea Certificatului de urbanism pentru proiectarea unei unități comerciale,

acces și parcare pe lotul de teren cu nr. cadastral - XXXXXXXX, din zona drumului public R1 Chișinău - Ungheni, km 48+875, partea dreaptă, cu caracter provizoriu.

Prin scrisoarea Primarului orașului Călărași nr. 270 din data de 5 martie 2020, a fost informat despre faptul că pârâtul în calitate de autoritate publică, a expediat un demers în adresa persoanei terțe Ministerului Economiei și Infrastructurii al RM, privind eliberarea Prescripțiilor tehnice pentru proiectare.

La 19 martie 2020, Ministerul Economiei și Infrastructurii al RM a eliberat Prescripțiile tehnice nr. PT-11/1-1972 din data de 19 martie 2020, prin care s-a permis proiectarea construcției respective.

La 20 mai 2020, societatea - reclamantă a aflat despre refuzul Primarului orașului Călărași, nr. 358 din data de 7 mai 2020, prin care s-a refuzat în eliberarea Certificatului de urbanism pentru proiectarea unității comerciale.

La 1 iunie 2020 a depus cerere prealabilă, prin care a solicitat Primarului orașului Călărași eliberarea Certificatului de urbanism pentru proiectare, fapt confirmat prin avizul de recepție a cererii prelabile din 3 iunie 2020, însă până la depunerea cererii de chemare în judecată nu a primit nici un răspuns la cererea prealabilă.

A considerat societatea - reclamantă că, este vădit neîntemeiat și abuziv refuzul Primarului orașului Călărași, nr. 358 din 7 mai 2020, în eliberarea Certificatului de urbanism pentru proiectarea unei unități comerciale.

A solicitat societatea - reclamantă anularea refuzului Primarului orașului Călărași, nr.958 din 7 mai 2020, privind eliberarea Certificatului de urbanism pentru proiectare; obligarea eliberării Certificatului de urbanism pentru proiectare a unei unități comerciale, acces și parcare pe terenul statului Republicii Moldova, teren cu nr. cadastral XXXXXXXX, din zona drumului public R1 Chișinău-Ungheni, km 48+875, partea dreaptă, cu caracter provizoriu, în beneficiul S.R.L. „Mircomlux”.

Prin încheierea din 27 ianuarie 2021 a Judecătoriei Strășeni, sediul central, s-a dispus atragerea în proces a Ministerului Economiei și Infrastructurii al RM, în calitate de persoană terță. (f.d. 44-45)

Prin hotărârea din 20 aprilie 2021 a Judecătoriei Strășeni, sediul central, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „Mircomlux”. S-a anulat refuzul Primarului orașului Călărași nr. 958 din data de 7 mai 2020 „Cu privire la eliberarea Certificatului de urbanism pentru proiectare a unei unități comerciale”, ca fiind emis contrar prevederilor legii. S-a obligat Primarul orașului Călărași, Olari Ion, să elibereze reclamantului S.R.L. „Mircomlux”, Certificatul de urbanism pentru proiectare a unei unități comerciale, pe lotul de teren cu nr. cadastral - XXXXXXXX, din zona drumului R1 Chișinău – Ungheni, km 48+875, partea dreaptă, cu caracter provizoriu.

Dispozitivul hotărârii din 20 aprilie 2021 a Judecătoriei Strășeni, sediul central a fost notificat Primarului orașului Călărași, Ion Olari, la 26 aprilie 2021, fapt confirmat prin avizul de recepție a scrisorii anexat la materialele cauzei. (f.d.80)

La 12 mai 2021, prin intermediul poștei electronice, cât și prin intermediul oficiului poștal, Primarul orașului Călărași, Olari Ion a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 20 aprilie 2021 a Judecătoriei Strășeni, sediul central. (f.d.82-88)

La 31 mai 2021, prin intermediul oficiului poștal, Primarul orașului Călărași, Ion Olari, a recepționat hotărârea motivată a primei instanțe, iar la 23 iunie 2021, prin

intermediul poștei electronice, iar la 30 iunie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Primarul orașului Călărași, Olari Ion, reprezentat de Nicolae Chitoroagă, în temeiul procuri fără nr., din 19 ianuarie 2021, a depus motivarea apelului. (f.d.95, 102/112)

Astfel, instanța de apel întemeiat a considerat ca fiind depus în termen apelul Primarului orașului Călărași, Ion Olari împotriva hotărârii din 20 aprilie 2021 a Judecătoriei Strășeni, sediul central.

Prin decizia din 7 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost casată hotărârea din 20 aprilie 2021 a Judecătoriei Strășeni, sediul central și a fost emisă o nouă decizie prin care acțiunea depusă de S.R.L. „Mircomlux“ împotriva Primarului orașului Călărași, persoană terță Ministerul Economiei și Infrastructurii al RM, privind anularea refuzului Primarului orașului Călărași nr. 958 din 7 mai 2020 și obligarea eliberării Certificatului de urbanism pentru proiectare a unei unități comerciale, acces și parcare pe terenul statului Republica Moldova, cu nr. cadastral XXXXXXXX, din zona drumului R1 Chișinău – Ungheni, km 48 + 875, partea dreaptă, cu caracter provizoriu, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. (f.d. 145, 146-150)

Pentru a decide astfel instanța de apel a reiterat că obiectul controlului judecătoresc în prezenta speță, constituie refuzului Primarului orașului Călărași nr. 958 din 7 mai 2020 privind eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare. La fel, obiectul examinării constituie și pretenția subsecventă privind obligarea eliberării Certificatului de urbanism pentru proiectare a unei unități comerciale, acces și parcare pe terenul statului Republicii Moldova, teren cu nr. cadastral XXXXXXXX, din zona drumului public R1 Chișinău-Ungheni, km 48 + 875, partea dreaptă, cu caracter provizoriu, în beneficiul S.R.L. „Mircomlux”.

În contextul pretențiilor deduse judecății, Colegiul specializat al instanței de apel a reținut că în conformitate cu prevederile art. 2 din Legea nr.163 din 09 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, certificat de urbanism pentru proiectare este act cu caracter reglementator, eliberat de către emitent, prin care se fac cunoscute solicitantului (beneficiarului) prescripțiile și elementele ce caracterizează regimul juridic, economic, tehnic și arhitectural-urbanistic al unui imobil/teren, stabilite prin documentația de urbanism și de amenajare a teritoriului, și care permite elaborarea documentației de proiect.

Totodată, Colegiul specializat al instanței de apel a notat că, art. 3 din Legea nr. 63 din 09 iulie 2010 stabilește că, certificatul de urbanism pentru proiectare (anexa nr.1) se elaborează și se emite de către primarul unității administrativ-teritoriale în baza cererii proprietarilor (anexa nr.1/1), în care se indică locul amplasării imobilului/terenului și la care se anexează, în original și în copii, următoarele documente: b) buletinul de identitate (pentru persoană fizică) sau certificatul de înregistrare (pentru persoană juridică); c) raportul de expertiză tehnică, în caz de reconstruire, restaurare, modificare sau consolidare a imobilului existent, elaborat de către experți tehnici atestați.

La fel, instanța de apel analizând prevederile art. art.500, 510 din Codul civil, a reiterat că, prin cererea adresată Primarului orașului Călărași la data de 10 aprilie 2020, S.R.L. „Mircomlux” a solicitat eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare a unei unități comerciale, acces și parcare pe terenul statului Republica Moldova, cu nr.

cadastral 2501213.198, din zona drumului public R1 Chişinău, Ungheni, km 48 + 875, partea dreaptă, cu caracter provizoriu, în beneficiul S.R.L. „Mircomlux”.

La fel, Colegiul specializat al instanţei de apel aplicând prevederile art. 22 din Codul administrativ, a accesat Registrul bunurilor imobile pentru terenul cu nr. cadastral din speţă - 2501213.198, iar ca urmare s-a constatat că, terenul cu nr. cadastral XXXXXX este amplasat pe adresa r-nul Călăraşi, or. Călăraşi, „modul de folosinţă” - cale de comunicaţie, suprafaţa de 4,29160 ha. Tipul de proprietate „publică”. (f.d. 141)

Corespunzător, instanţa de apel a notat că, din informaţia care se conţine în Registrul bunurilor imobile pentru terenul cu nr. cadastral XXXXXXXX, rezultă că S.R.L. „Mircomlux” nu deţine careva drept de proprietate asupra terenului respectiv, sau cel puţin un drept de folosinţă asupra terenului, fapt ce denotă imposibilitatea Primarului oraşului Călăraşi de a elibera certificatul de urbanism pentru proiectare pe terenul ce aparţine statului Republica Moldova. Or, S.R.L. „Mircomlux” nu întruneşte condiţia principală stabilită de art. 3 din Legea nr. 63 din 09 iulie 2010, adică nu dispune de drept de proprietate sau de folosinţă asupra terenului respectiv.

Totodată, instanţa de apel a considerat relevant şi faptul că cererea depusă de S.R.L. „Mircomlux” la data de 10 aprilie 2020 în adresa Primarului oraşului Călăraşi, în vederea obţinerii certificatului de urbanism pentru proiectare, nu corespunde modelului stabilit de Legea nr.163 din 9 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcţie, Anexa 1/1. Or, conform modelului cererii aprobat prin Lege, aceasta trebuie să conţină informaţia despre suprafaţa imobilului/terenului pentru care se solicită certificatul de urbanism pentru proiectare, informaţie care însă lipseşte în cererea depusă de S.R.L. „Mircomlux”. (f.d. 9)

Completul specializat pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ al instanţei de apel analizând în cumul circumstanţele descrise, în coroborare cu normele legale care reglementează prezentul litigiu, a considerat că prima instanţa greşit a ajuns la concluzia despre temeinicia acţiunii înaintate de S.R.L. „Mircomlux”, astfel s-a ajuns la concluzia de a admite apelul, a casa integral hotărârea primei instanţe şi de a emite o nouă decizie cu privire la respingerea acţiunii.

Decizia motivată a Curţii de Apel Chişinău din 7 decembrie 2021 a fost notificată prin intermediul poştei electronice reprezentantului S.R.L. „Mircomlux”, avocatului Adrian Grigoriţă la 21 ianuarie 2022, fapt confirmat prin extrasul din poşta electronică anexată la materialele cauzei. (f.d.158)

La 31 ianuarie 2022, prin intermediul poştei electronice, S.R.L. „Mircomlux”, reprezentată de avocatului Andrei Grigoriţă, a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 7 decembrie 2021 a Curţii de Apel Chişinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanţei de apel cu emiterea unei noi decizii de menţinere a hotărârii primei instanţe. (f.d.151-156).

În argumentarea cererii de recurs, recurentul a invocat că nu este de acord cu decizia contestată, deoarece instanţa ierarhic inferioară la adoptarea acestora nu au constatat şi elucidat pe deplin circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, au aplicat eronat normele de drept material şi procedural.

În conformitate cu art.244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curţii de apel ca instanţa de fond, precum şi deciziile instanţei de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 7 decembrie 2021, însă date privind notificarea dispozitivului deciziei nu există. Decizia motivată a Curții de Apel Chișinău din 7 decembrie 2021 a fost notificată prin intermediul poștei electronice reprezentantului S.R.L. „Mircomlux“, avocatului Andrei Grigoriță la 21 ianuarie 2022, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexată la materialele cauzei. (f.d.158)

În condițiile enunțate, recursul motivat expediat la 31 ianuarie 2022, prin intermediul poștei electronice în adresa este în termen. (f.d.151-156; 160-170)

La 19 ianuarie 2022, Curtea Supremă de Justiție în scopul asigurării unui proces echitabil în ordine de recurs a expediat pentru notificare în adresa Primarului or. Călărași, Ion Olari și persoanei terțe Ministerul Economiei și Infrastructurii al RM, copia recursului depus de S.R.L. „Mircomlux“, reprezentată de avocatul Andrei Grigoriță împotriva deciziei din 7 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu explicarea dreptului de a depune referință. (f.d.173)

Prin referința depusă prin intermediul poștei electronice la 2 martie 2022, Primarul orașului Călărași, Olari Ion, reprezentat de Nicolae Chitoroagă, în temeiul procuri fără nr., din 1 februarie 2022, a solicitat respingerea recursului depus de S.R.L. „Mircomlux” și menținerea deciziei din 7 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, însă MEI al RM deși, la 24 decembrie 2021, a recepționat copia recursului, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d.174), acesta nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință, prin care să-și expună opinia referitor la recursul depus de S.R.L. „Mircomlux“.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de recurs depusă de S.R.L. „Mircomlux“, reprezentată de avocatul Andrei Grigoriță inadmisibilă, din următoarele motive.

În conformitate cu art.246 alin.(1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin.(2) din art.246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)- f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de

inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct.85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct.45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141,§39).

La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al

Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de S.R.L. „Mircomlux“, reprezentată de avocatul Andrei Grigoriță.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Mircomlux“, reprezentată de avocatul Andrei Grigoriță se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Aliona Miron

Iurie Bejenaru